

Oversigt over Forening for Boghaandværks bestyrelse, udvalg og komiteer

HØVEDBESTYRELSE

SEKRETARIAT:

Klareboderne 10
1115 København K
Tlf. (01) 11 78 12
Mandag, onsdag, torsdag
10-12

Produktionschef

Finn Andersen

Arkitekt Vilhelm Bøgh

Forlagsboghandler

Christian Ejlers

Grafiker Austin Grandjean

(næstformand)

Overbibliotekar

Jørgen Hamre

Bogtrykker Poul Kristensen

Grafiker Ølvind Kaae

Bogbindermester

Knud Erik Larsen

Bogtrykker Viggo J. Nielsen

Overbibliotekar

Torkil Olsen (formand)

Litograf V. O. Permild

(kasserer)

Bogtrykker Henry Thejls

Sekretær: Vibeke Schultz

Forretningsfører:

William Graakjær

FORRETNINGSUDVALG

Produktionschef

Finn Andersen

Grafiker Austin Grandjean

Bogtrykker Poul Kristensen

Overbibliotekar

Torkil Olsen (formand)

Litograf V. O. Permild

BOGVEENNENS REDAKTION

Brolæggerstræde 4

1211 København K

Forlagsboghandler

Christian Ejlers

Grafiker Johanne Elmstedt

Bibliotekar

Steen Stegeager Hansen

Forlagsredaktør

Erik C. Lindgren

NORDJYSK AFDELING

Valmuemarken 41

9000 Ålborg

Arkitekt Vilhelm Bøgh

(formand)

Læge Jens Ladekær Jensen

Vicestadsbibliotekar

Johs. E. Tang Kristensen

Arkitekt R. Lohmann Lassen

Godsekspeditor

Fritz Lyngholm

ØSTJYSK AFDELING

Assurandør Julius Gaardbo

Assensgade 19

8000 Århus C

Stud. polit. Knud Elm-Larsen

Assurandør Julius Gaardbo

Bogbindermester

Jens E. Hansen

Stud. mag. Vagn Jørgensen

Bogtrykker Viggo J. Nielsen

(formand)

VESTJYSK AFDELING

Akirkebyvej 2

7400 Herning

Boghandler Ole Holm

Bogtrykker Poul Kristensen

(formand)

Kommaldirektør

Hans Pedersen

SYDJYSK AFDELING

Dansk Centralbibliotek for

Sydslesvig

DK 6340 Kruså

Boghandler Bent Clausen

Overbibliotekar

Hans Erik Eriksen

Overbibliotekar

Jørgen Hamre (formand)

Bogbindermester Arne Larsen

Bogtrykker Sv. Aage Laursen

Bogtrykker Paul Rosendahl

FYN S AFDELING

Forskningsbibliotekar

John Riis

Odense Universitetsbibliotek

Islandsgade 2, 5000 Odense

Direktør Per Honoré

(formand)

Forfatter Poul Jeppesen

Overbibliotekar Torkil Olsen

Forskningsbibliotekar

John Riis

Prokurist A. G. Steen

KØBENHAVNS AFDELING

Klareboderne 10
1115 København K
Forlagsredaktør
Knud H. Ditlevsen
Grafiker Austin Grandjean
(formand)
Grafiker Øivind Kaae
Bogbinder Ole Lundberg
Grafiker Eric Mourier
Direktør Bent Ranning

NORDISK BOGKUNST

Klareboderne 10
1115 København K
Arkitekt Povl Abrahamsen
Dr. phil. Erik Dal (formand)
Grafiker Austin Grandjean
Bogtrykker Poul Kristensen
Grafiker Øivind Kaae
Bogtrykker Jens Nordlunde
Fhv. faglærer Jens Olsen
Bogtrykker Ejnar Philip
Vibeke Schultz (sekretær)
Forlagsboghandler
Jokum Smith

KOMITEEN FOR
GODT BOGARBEJDE
Sekretær Øivind Kaae
Bellmangade 4, 3. th.
2100 København Ø

*Valgt af Forening for
Boghaandværk*
fabrikant Hans Christensen
administrator, dr. phil.
Erik Dal (formand)
bogbinder Ole Lundberg
litograf V. O. Permild
grafiker Birgit Sylvander
bogtrykker Henry Thejls

*Valgt af Fagskolen for
Boghaandværk*
fhv. overlærer Jens Olsen
afdelingsforstander
Johan Sternberg

*Valgt af Reprinteknisk
Fagskole*
forstander Leif Richter
Larsen

*Valgt af Den grafiske
Højskole*
grafiker Bent Rohde

*Valgt af Akademisk
Arkitektforening*
arkitekt Povl Abrahamsen

*Valgt af Danmarks
Biblioteksforening*
bibliotekar Poul Steen
Larsen

Valgt af Kunstakademiet
arkitekt Lisbeth Gasparska

Valgt af Kunstindustrimuseet
bibliotekar, cand. art.
Eva Steniaa

Komiteens sekretær
grafiker Øivind Kaae

Der nedsættes en jury, valgt
for to å bestående af to ko-
mitémedlemmer og to gæste-
medlemmer valgt for et år.

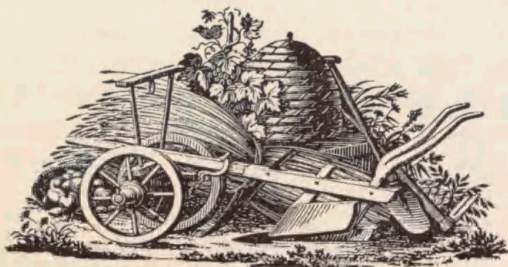
KOMITEEN TIL
UDVÆLGELSE AF
GODE BOGBIND

Rødovrevej 335 D
2610 Rødovre
Jens Bork
Forfatter Bent Irve
Bogbindermester
Knud Erik Larsen
Bogbinder Ole Lundberg
(formand)
Arkitekt Ibi Trier Mørch
Antikvarboghandler
C. F. Simonsen
Bogbindermester
Erik B. Thomsen

FAGSKOLEN FOR
BOGHAANDVÆRK

Litograf O. V. Permild
Overfaktor Aage Wantzin

Dette nummers dobbeltside indeholder udvalgte vignetter fra to provinsbogtrykkeres skriftprøvebøger, Peter von Westens fra 1779 og M. C. Hempels fra 1848 begge beliggende i Odense. Som det fremgår af planchen, er også vignetter i høj grad udtryk for de skift, der kendes fra stilhistorien. De udvalgte vignetter er typiske eksempler på henholdsvis den adelige rokoko og den borgerlige romantisme. Rammen er hentet fra den første skriftprøvebog, der kendes her fra landet, trykt og udgivet af Jørgen Hantsch i 1655. Alt er gengivet i naturlig størrelse.

Interesserede medlemmer vil kunne få et særtryk af planchen ved at indsende en bestilling med navn og adresse samt 3,00 kr. i frimærker (til dækning af emballage, porto etc.) til foreningens kontor i Klareboderne 10, 1115 København K.

SSH

F. Hendriksen-Medaljen og Forening for Boghaandværks Ærespris 1974

I forbindelse med *Godt Bogarbejde* og *Nordisk Bogkunst 1974* uddeltes i FfB's lokaler i Klareboderne F. Hendriksen-Medaljen til bogtrykker C. C. Langkjær for bogen *Opus i 75 satser* og Forening for Boghaandværks Ærespris til administrator, dr. phil. Erik Dal.

F. Hendriksen-Medaljen tildeles en udgiver af bemærkelsesværdige udgivelser inden for året, og juryens valg faldt på *Opus i 75 satser*, Langkjær 75-års jubilæumsbog, tilrettelagt af Austin Grandjean med klicheer fra Bernh. Middelboe's Klicheanstalt. „Det er bogens bogtrykmæssige kvalitet, der hæver den op over andet i årets danske bogproduktion og gør den hæderværdig,“ udtalte en af juryens gæstemedlemmer, museumsinspektør Flemming Johansen ved overrækkelsen.

Forening for Boghaandværks Ærespris blev givet til dr. Erik Dal dels for hans arbejde som boghistoriker og tilrettelægger og dels for hans store indsats inden for foreningens rammer. Dr. Dal har siddet i hovedbestyrelsen, været formand for Nordisk Bogkunst, redaktør af *Bogvennen*, er medlem af komiteen for Godt Bogarbejde og formand for Udvalget for Bogbind og har desuden stået for flere af foreningens udgivelser.

Redaktørskifte

Fra og med dette hæfte er Claus Fenger udtådt af redaktionen. Han afløses af Johanne Elmstedt, der har afgang fra Den grafiske Højskoles specialstudium 1974 og nu arbejder som selvstændig grafiker.

Opslag fra Vilh. Wanscher: Italien og den store Stil, en af de betydningsfulde bøger, der blev udgivet af Aage Marcus' Forlag

70 BRUNELLESCHI, DONATELLO OG CASTAGNO

undersøge nye Konstruktioner, er i sig selv interessant. Ogna i Proportioner-
 og af hele Oplysningen har man påvist en fælles rhytmisk Lov, i Deltens
 Forhold til hinanden som $\frac{3}{2} = \frac{3}{2} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)$.

Et andet Hovedværk af det 15. Aarhundredes Renæssance, Donatello's
 Monument af Gattamelata i Padova (1444—1453) er ligesaa personligt bade
 i Charakteristikk og i æstetisk Oplysning, ogsaa de æstetiske Brønde
 paa Markedspladsen er det selvsamme Forhold, som Bildhuggeren ikke kunde
 have undværet. Her opværes vel ogsaa bysantinsk Tradition, som til Gængsel
 synes Donatello i Skikkelse at have tænkt paa det ike Tempelarkitektur, hvilket
 er et særskilt Trillede i Renæssance Historie og kan fortolkes derved, at
 han maaske har været i Athen(2).

I Tegningen er vist, hvorledes Hest og Fodsykkler er proportionerede kvad-
 ratisk, og hvorledes den 'vigtige' Størrelse af Fugterens brede Skid er
 gennemsløret som Deltensprocent ogsaa i Skikkelse.

Hestes kan nemlig indskrives i et Kvadrat, Særegnet den æstetiske Hæle og
 Ryttens Hovene; det halve af Kvadraten bestemmer Højde af Skikkelse Trin
 (det dervede Tempel Krypt) og af Antikens (de renerke Triumfvogn om-
 gættede Skid, der svarer til Gættel i Tempel). Højden af hele Rytter-
 figuren A B bestemmer omvendt Højden af Skikkelse Mellemrummet indtil Underkanten
 af Fronten, der maaske bliver (omvendt) den halve Højde af hele Monumentet;
 og denne Størrelse er nøjagtig lig Bredden af Mellemrummet og Antikens. Den
 halve A B er endvidere bestemmende for Bredden af Døren i Mellemrummet og
 for Reliefværdien i Antikens; og i Rytterfiguren er den lig Skidbredde! Dette
 giver al i et Monument et stærkt Sammenhold trods Afvejslingen i Medbrønde;
 men ved Oplysningen eller senere maaske end det bare vist sig, at Rytterfiguren set

(1) s. Begrebet s. v. Grottoen, Arkitektur des Renaissance I, 24 ff.
 (2) Proportioner og Konstruktion af den store Stil (Noter) i Aage og maling 1947 Bogen
 i Proportioner, hvor de første oplysninger om Højde af Olieen af Antikens. 1433 oplyste
 Monumentet i Padova 1433 æstetiske Oplysning.

BRUNELLESCHI, DONATELLO OG CASTAGNO 71

Aage Marcus

f. 1888, cand. jur. 1914, assistent ved Det kongelige Bibliotek 1914, ved Kunstakademiets Bibliotek 1915. Bibliotekar sammestid 1928—58.

Formand for Komiteen til udvælgelse af godt bogarbejde 1946—51 og for udstillingen Dansk Boghaandværk gennem Tiderne 1949. Udgav som forlægger en række kunsthistoriske og kulturhistoriske værker 1919—24 samt udgiver og redaktør af flere serier og bøger for bl.a. Haase og Gyldendal.

Forfatter til en lang række betydelige bøger, hvoraf bl.a. kan nævnes:

Mester Eckehart (1917), Johan Thomas Lundbyes danske landskabstegninger (1918), Mystik og mystikere (1930), Johannes V. Jensen. En bibliografi I—II (1933—51), Leonardo da Vinci (1940), Den blaa Drage (1941), Billedkunsten (1942), Danske portrættegninger fra det 19. aarhundrede (1950), Kristelig mystik (1953), Om at læse (1953), Rejse i Sverige (1955), Hellas (1958), Høduft og havluft (1958), Et halvt århundrede mellem bøger (1958), Det hellige land (1959) og erindringsbogen Den lange vej (1969).

Philippe Schuwer

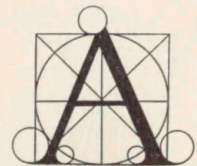
Philippe Schuwer er født 1930. Han påbegyndte sin grafiske og forlagsmæssige løbebane, da han som tyveårig blev redaktionssekretær for et grafisk tidsskrift; efterhånden samledes hans interesser sig omkring den

Bogstav fra det 16. århundrede

egentlig forlagsmæssige side af arbejdet og Philippe Schuwer er nu vicedirektør for det parisiske forlag Hachette's afdeling for ungdomsbøger; inden da virkede han som typografisk tilrettelægger og produktionschef på

Skitse til bogstav af Walter Haettenschweiler

Bogstav af Walter
Haettenschweiler

forskellige forlag. Han har tillige bidraget til talrige aviser og tidsskrifter – franske som europæiske – han har startet undervisningen i forlagsvirksomhed på l'Université expérimentale de Paris VIII, og netop i år har l'Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales antaget hans afhandling om internationalt samtryk af bøger og de dertil knyttede forlagsmæssige problemer. Philippe Schuwer er tillige en fremtrædende bogkunstner, blandt de „50 Beaux Livres de l'Année“ har man ofte kunnet finde bøger tilrettelagt af ham; idag er han medlem af den udvælgende jury.

Fund og Forskning

Det er hvert år en fornøjelse at sprætte Det kongelige Biblioteks årbog, Fund og Forskning, op. Jeg har ikke gjort det alle 21 år, den er udkommet, men de gange jeg har haft lejlighed til det, er jeg aldrig blevet skuffet. Der er altid noget, der vil fange ens interesse.

Som tidligere år indeholder årbogen en imponerende række afhandlinger med emner fra dansk kultur- og åndshistorie, alle med udgangspunkt i bibliotekets samlinger af bøger, billeder, håndskrifter og breve. Der er artikler for den videnskabeligt interesserede såvel som for den „almindeligt“ interesserede. 1974-årbogen domineres af fem omfattende artikler, dr. phil. Vello Helk skriver om stambøger

(poesi- og vennebøger) fra det 16. århundrede – det er for øvrigt første gang, at håndskriftsamlingens store samling får en sammenfattende behandling –, forskningsbibliotekar Ib Rønne Kejlbo skriver om et hidtil ukendt kort over Grønland tegnet af Hans Egede, kunsthistorikeren N. L. Faaborg skriver om justitsråd Strunk og hans arbejde med at registrere danske og norske grafiske portrætter samt om bibliotekets billedsamling på den tid, dr. phil. Georg Garde skriver om nogle billedark af Peter Klæstrup med motiver af kostumer fra forrige århundrede set i relation til samtidige teateranmeldelser af franske operetter og „spektakelstykker“ i København, og endelig skriver dr. phil. Elias Bredsdorff fra Cambridge University om dengang Henrik Pontoppidan blev strøget af Finansloven. Sidstnævnte artikel bygger på en samling breve fra Edvard Brandes til Pontoppidan, der er kommet i Det kongelige Biblioteks besiddelse fornylig og ikke var kendt af Elias Bredsdorff, da han skrev sin omtalte disputats om Henrik Pontoppidan i 1964.

Årbogen indeholder desuden nogle mindre men også væsentlige stykker om bl.a. censurpåmindelser til Københavns bogtrykkere 1738, litterært dansk krigsbytte omkring år 1600 og en genfundet del af et Blicher-manuskript.

Engelsksprogede resumeer og et udførligt personregister hører selvfølgelig med.

Endelig bør det nævnes, at den tekniske side af sagen, klichearbejdet ved F. Hendriksens Eftf. Reproduktionsatelier og trykningen ved Bianco Lunos Bogtrykkeri, er fremragende.

Årbogen er på 179 sider, rigt illustreret, og koster 60,00 kr., i abonnement dog kun 50,00 kr. Det er ikke dyrt for en bog af den kvalitet.

ECL